

Innst. 398 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 114 L (2016–2017)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i passloven og ID-kortloven (tilpasning til nye systemer)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer i denne proposisjonen forslag til endringer i lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven) og i lov 5. juni 2015 nr. 39 om nasjonalt identitetskort (ID-kortloven). Endringene innebærer en harmonisering av reglene om utstedelse av pass og nasjonale ID-kort, som planlegges innført i løpet av 2018. De foreslåtte endringene er også en tilpasning til innføringen av nye systemer og rutiner for utstedelse av pass og nasjonale ID-kort. Det er særlig behov for mer fleksible regler som i større grad gir rom for regulering gjennom forskrift. Gjeldende regler om passets gyldighetstid og passgebyrets størrelse foreslås derfor erstattet av forskriftshjemler, i samsvar med ID-kortloven. Nærmere regler om behandling og avgjørelse av søknader som mottas på utenriksstasjonene foreslås også fastsatt i forskrift.

Passloven § 8 om passregisteret foreslås presisert slik at det klart fremgår at registeret omfatter biometrisk ansiktsfoto. Bestemmelsen foreslås også omredigert og supplert med forskriftshjemler og nye bestemmelser om tilgang til og utlevering av opplysninger etter modell av ID-kortloven fra 2015.

De foreslåtte endringene i passloven viderefører i all hovedsak gjeldende rett, men legger i likhet med ID-kortloven § 11 til rette for utlevering av opplysninger fra passregisteret når det er nødvendig for å kontrollere et pass eller innehaverens identitet. For-

slaget innebærer at slik utlevering kan skje ved direkte søk gjennom politiets planlagte taps- og verifikasjonstjeneste. Det foreslås også en tilføyelse både i ID-kortloven og i passloven som legger til rette for systematisk formidling av opplysninger til Folkeregisteret om hvem som har fått utstedt pass eller nasjonalt ID-kort. Øvrige endringsforslag er i hovedsak av lovteknisk karakter.

De foreslåtte lovendringene medfører ikke økonomiske og administrative konsekvenser av betydning.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ferhat Güven, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Prop. 114 L (2016–2017) om endringer i passloven og ID-kortloven (tilpasning til nye systemer).

Komiteens medlem fra Senterpartiet har registrert at det for tiden utarbeides ny gebyrmodell for pass, og at Gatejuristen i sitt høringsinnspill mener at størrelsen på passgebyret fortsatt bør være lovfestet. Dette medlem vil understreke at kostnaden ved å anskaffe pass ikke må bli urimelig høy for de enkeltpersoner som eventuelt vil pålegges høyere gebyrer med ny gebyrmodell.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i passloven og ID-kortloven (tilpasning til nye systemer)

I

I lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass gjøres følgende endringer:

§ 1 annet og tredje ledd skal lyde:

Med unntak av § 8 og § 8 a gjelder loven ikke diplomatpass, spesialpass og tjenestepass *utstedt* i medhold av *utenriktjenesteloven* § 1.

Kongen kan bestemme at § 6 annet ledd (innhenting og lagring av biometrisk personinformasjon i passet) og § 6 a (*innhenting av biometrisk personinformasjon til gjennomføring av passkontroll*) også skal omfatte diplomatpass, spesialpass og tjenestepass *utstedt i medhold av utenriktjenesteloven*, samt utlendingspass og reisebevis for flyktninger *utstedt i medhold av utlendingsloven*.

§ 2 skal lyde:

§ 2 *Ansvarlig myndighet*

Politiet er ansvarlig myndighet for utstedelse av pass (passmyndighet).

I utlandet kan pass utstedes av utenriksstasjoner som har fått myndighet til det. Kongen gir forskrift om behandling og avgjørelse av søknad om pass som fremmes ved norsk utenriksstasjon.

Politidirektoratet er klageinstans for avgjørelser om pass etter loven.

§ 3 fjerde ledd oppheves.

§ 5 nytt femte ledd skal lyde:

Personer som omfattes av passhindringer etter annet og tredje ledd kan i særlige tilfeller få utstedt pass med begrenset gyldighetsområde og begrenset gyldighetstid.

§ 6 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 6 *Passets innhold og oppbevaring*

Pass skal bare inneholde opplysninger om en enkelt person.

§ 6 tredje ledd skal lyde:

Passet gjelder for alle stater med mindre gyldighetsområdet er begrenset etter § 5 femte ledd.

§ 6 a skal lyde:

§ 6 a *Innhenting av biometrisk personinformasjon til gjennomføring av passkontroll (verifikasjon) mv.*

Biometrisk personinformasjon (ansiktsfoto og fingeravtrykk) kan innhentes elektronisk av alle som passerer grensekontroll eller annet kontrollsted for kontroll av reisedokumenter.

Biometrisk personinformasjon innhentet etter første ledd skal slettes så snart som mulig etter at identiteten er verifisert mot gyldig reisedokument, eller når identiteten er fastslått på annen måte.

§ 7 skal lyde:

§ 7 *Tilbakekall, innlevering og beslag*

Pass kan tilbakekalles når

- vilkårene etter §§ 3 og 4 ikke er til stede*
- vilkårene for nektelse etter § 5 er til stede*
- passets utseende eller innhold er endret*
- passet er skadet eller slitt eller av andre årsaker ikke er tjenlig som legitimasjonsdokument*
- passet ikke oppbevares betryggende av passinnehaveren eller finnes i uvedkommendes besittelse*

Pass som er tilbakekalt etter første ledd skal innleveres. Hvis passet ikke innleveres frivillig, kan politiet ta det fra besitteren.

Politiet kan ta beslag i pass som forevises ved grensekontroll i inntil 3 uker når vilkårene i første ledd antas oppfylt. Passet skal tilbakeleveres hvis passmyndigheten ikke har vedtatt tilbakekall innen tre uker. Straffeprosessloven § 208 gjelder tilsvarende.

§ 8 skal lyde:

§ 8 *Passregister*

Det kan opprettes et sentralt passregister. *Registeret kan kobles mot ID-kortregisteret.* Også utlendingspass og reisebevis for flyktninger kan registreres i *passregisteret*.

Registeret kan inneholde *passøkers* navn, *signatur*, fødselsnummer, *biometrisk ansiktsfoto*, høyde, øyenfarge, hårfarge, fødested, utsendelsesadresse, samt passnummer, utstedende myndighet, utstedelsesdato og utløpsdato. Ved endring av navn eller lignende, og ved utstedelse av nytt pass, kan også tidligere data beholdes i registeret. *Ved søknad om pass til mindreårige og personer uten rettslig handleevne kan biometrisk ansiktsfoto av foresatte eller verge inntas i registeret.*

I registeret inntas for øvrig slike opplysninger som er nødvendig for forvaltning av registeret og utstedelse av pass.

Kongen gir forskrift om

- hvilke opplysninger som kan registreres*
- hvem som er behandlingsansvarlig*

- c) *innsyn, retting, sperring og sletting av opplysninger*

Nåværende § 8 a blir ny § 11. Overskriften og første ledd innledningen skal lyde:

§ 11 *Utlevering av opplysninger til andre formål*

Opplysninger fra passregisteret kan utleveres til politiet til bruk

§ 9 skal lyde:

§ 9 *Tilgang (rett til søk)*

Passmyndigheten, ID-kortmyndigheten, Kripas og ansatte i norsk grensekontroll kan gis tilgang til opplysningene i passregisteret, eller opplysningene kan på annen måte gjøres tilgjengelig for dem, når det er tjenestemessig behov for opplysningene for utstedelse, innlevering eller beslag av pass, eller for utførelse av grensekontroll.

Nåværende §§ 10 til 12 blir nye §§ 13 til 15.

Ny § 10 skal lyde:

§ 10 *Utlevering av opplysninger*

Opplysninger fra passregisteret kan utleveres når det er nødvendig for å kontrollere et pass eller innehaverens identitet. Opplysninger om utstedte pass kan utleveres til registermyndigheten for Folkeregisteret.

Utlevering av opplysninger etter første ledd kan skje ved direkte søk som går ut på treff eller ikke treff.

Ny § 12 skal lyde:

§ 12 *Forskrifter*

Kongen gir forskrifter om

- a) *søknaden og søknadsbehandlingen, blant annet om godtgjøring av identitet, statsborgerskap og avgivelse av biometri*
- b) *passets alminnelige gyldighetstid og om begrenset eller forlenget gyldighetstid*
- c) *fastsetting og betaling av gebyr ved søknad om pass*

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av denne loven, herunder om

- a) *passets form og innhold*
- b) *hvem som kan få utlevert opplysninger fra passregisteret*
- c) *overgangsbestemmelser*

II

I lov 5. juni 2015 nr. 39 om nasjonalt identitetskort gjøres følgende endringer:

§ 9 annet ledd skal lyde:

Nasjonalt ID-kortregister kan inneholde opplysninger som er nødvendige for forvaltning av registeret og utstedelse av nasjonalt ID-kort, blant annet søkers navn, signatur, fødselsnummer, *biometrisk ansiktsfoto*, høyde, øyenfarge, hårfarge, serienummer eller annen entydig referanse for tilknyttet eID, og opplysninger om tap og tilbakekall av kortet. Ved endring av navn eller andre opplysninger, og ved utstedelse av nytt nasjonalt ID-kort kan også tidligere data beholdes i registeret. *Ved søknad om nasjonalt ID-kort til mindreårige og personer uten rettslig handleevne kan biometrisk ansiktsfoto av foresatte eller verge inntas i registeret.*

§ 11 første ledd skal lyde:

Opplysninger fra nasjonalt ID-kortregister kan utleveres når det er nødvendig for å *kontrollere et nasjonalt ID-kort eller innehaverens identitet. Opplysninger om utstedte ID-kort kan utleveres til registermyndigheten for Folkeregisteret.*

§ 13 første ledd skal lyde:

Avgjørelser om nasjonalt ID-kort etter denne loven kan påklages til Politidirektoratet.

III

Endringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser kan settes i kraft til ulik tid.

Oslo, i justiskomiteen, den 6. juni 2017

Hadia Tajik

leder

Ulf Leirstein

ordfører

